

COMISIA NAȚIONALĂ DE STRATEGIE ȘI PROGNOZĂ

**ESTIMAREA EVOLUȚIEI INDUSTRIEI
ÎN TRIMESTRUL IV 2022
PE BAZA ANCHETEI DE CONJUNCTURĂ**

- decembrie 2022 -

ESTIMAREA EVOLUȚIEI INDUSTRIEI ÎN TRIMESTRUL IV 2022 PE BAZA ANCHETEI DE CONJUNCTURĂ

Tendențe generale

La nivelul celui de-al treilea trimestru al anului curent a fost consemnată o continuare a reducerii activității industriale, însoțită de o accentuare a creșterii prețurilor de producție industrială, fenomen ce este previzibil și pentru cel de-al patrulea trimestru, comparativ cu perioada similară a anului anterior, în contextul problemelor legate de blocaje în lanțurile de aprovizionare, precum și creșterea prețurilor materiilor prime.

Astfel, **analiza evoluției industriei în trimestrul IV și în anul 2022, raportat la anul precedent**, conform estimărilor agenților economici din eșantion, indică o tendință negativă a activității industriale, în contextul unei continuări a creșterii inflației industriale, acest sector dovedindu-se a fi puternic afectat de criza energetică.

Tabel nr.1 Evoluția principalilor indicatori din industrie

- modificări procentuale față de perioada corespunzătoare; % -

	2021			2022		
	Trim. III	Trim. IV	AN	Trim. III	Trim. IV	AN
1. Producția industrială*	0,6	-2,1	7,1	-0,9	-2,8	-1,4
2. Cifra de afaceri** – total	-3,6	-10,7	4,6	-16,1	-13,2	-14,1
➤ intern	-2,1	-11,3	2,9	-23,8	-17,4	-19,3
➤ extern	-5,1	-6,8	7,9	2,8	-1,1	-0,5
3. Stocurile de produse finite	17,2	28,1	15,4	48,2	22,7	37,8
4. Numărul mediu de salariați	0,0	-0,4	-1,2	0,0	0,2	-0,1
5. Productivitatea muncii	0,2	-2,0	8,2	-1,4	-2,9	-1,3

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS;

Pentru trimestrul IV 2022 – rezultatele din ancheta de conjunctură

*serie brută

**deflatată, cu indicele prețurilor producției industriale

Este de așteptat ca producția industrială să scadă cu 2,8%, la nivelul celui de-al patrulea trimestru al anului curent, comparativ cu perioada similară. În condițiile unei posibile scăderi de 17,4% în volum a cifrei de afaceri pe piața internă, respectiv a unei reduceri de 1,1% a cererii externe, se estimează ca cifra de afaceri pe total industrie să se diminueze cu 13,2%.

Stocurile de produse finite sunt prevăzute să se mențină la valori ridicate în cel de-al patrulea trimestru al acestui an, dar cu un ritm de creștere ușor mai redus, comparativ cu trimestrul III al anului curent (22,7%, față de 48,2%).

Numărul mediu de salariați se apreciază că va crește ușor, cu 0,2%, temporizând tendința de reducere din primele nouă luni ale anului 2022, în aceste condiții, estimându-se o scădere de 2,9% a productivității muncii.

În aceste condiții, la **nivelul anului curent, comparativ cu anul precedent**, se estimează o evoluție negativă a producției industriale, respectiv scăderi mai ample în cazul cererii pe piața internă. Astfel, se prognozează o reducere de 1,4% a producției industriale, avându-se în vedere o scădere de 19,3% a cererii pe piața internă și o reducere ușoară, de numai 0,5%, în cazul cererii externe. În aceste condiții, volumul cifrei de afaceri pe total industrie este estimat să se diminueze cu 14,1%, în timp ce stocurile de produse finite pot crește pe ansamblul anului 2022 cu circa 38%. Numărul mediu de salariați este posibil să înregistreze o reducere de 0,1% în anul curent, ceea ce ar conduce la o scădere de productivitate de 1,3%.

Referitor la **cel de-al patrulea trimestru al anului curent comparativ cu trimestrul anterior**, agenții economici indică o evoluție ușor pozitivă a unora dintre indicatorii din sfera industrială, respectiv o micșorare a cererii totale, cauzată de contracția cererii interne, precum și o diminuare a numărului de salariați, comparativ cu trimestrul precedent. Astfel, agenții economici previzionează pentru trimestrul al IV-lea o creștere ușoară, de 0,7%, a producției industriale. În același timp, pentru cifra de afaceri pe total industrie se anticipează o reducere de 1,6%, avându-se în vedere o scădere de 3,2% a cifrei de afaceri pe piața internă, respectiv o creștere de 2,3% pentru cererea externă.

Tabel nr.2 Evoluția trimestrială a principalilor indicatori din industrie

- modificări procentuale față de trimestrul anterior, % -

	Trim. III	Trim. IV	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
	2021		2022			
1. Producția industrială*	-3,6	2,6	0,5	-0,9	-3,0	0,7
2. Cifra de afaceri** – total	-6,5	-4,8	-6,8	4,1	-9,1	-1,6
➤ intern	-1,7	-10,7	-14,2	9,9	-9,5	-3,2
➤ extern	-12,0	6,2	7,7	-4,1	-6,3	2,3
3. Stocurile de produse finite	7,0	26,8	18,1	-10,6	10,6	5,0
4. Numărul mediu de salariați	-0,3	-0,2	0,2	0,1	0,0	-0,1
5. Productivitatea muncii	-3,4	3,0	-0,1	-1,3	-2,9	0,8

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS;

* serie brută

**deflatată, cu indicele prețurilor producției industriale

Pentru trimestrul IV 2022 – rezultatele din ancheta de conjunctură

În același context, agenții economici apreciază că volumul stocurilor de produse finite va crește cu circa 5%. De asemenea, se estimează că numărul mediu al salariaților va scădea ușor, cu 0,1%, ceea ce în contextul creșterii producției industriale cu 0,7% va determina o ușoară revenire a productivității muncii, respectiv de 0,8%,.

Analiza detaliată a principalilor indicatori rezultați din ancheta de conjunctură în sectorul industrial

Producția industrială

În cel de-al treilea trimestru al anului curent, producția industrială a avut o scădere cu 3,0% față de trimestrul anterior, iar comparativ cu trimestrul III 2021, producția industrială s-a redus cu 0,9%. Astfel, la nivel de nouă luni, producția industrială a consemnat o diminuare de 0,9%, valoare anticipată la un nivel apropiat în lucrarea anterioară (-1,6%).

Diferența de 2,0 puncte procentuale dintre realizările statistice ale producției industriale, față de trimestrul anterior și prognoza inițială de -5,0% s-a datorat evoluției peste estimările inițiale în cazul anumitor ramuri, fiind dificil de anticipat evoluția activității economice de către agenții raportori, în contextul actualelor condiții din piață și pe fondul continuării stării de incertitudine din mediul economic actual.

Cele mai ample diferențe pot fi menționate în cazul anumitor ramuri care s-au situat peste așteptările estimate, deoarece au fost prevăzute reduceri și au rezultat în final creșteri, cum ar fi: fabricarea de mașini, utilaje și echipamente (10,4 puncte procentuale), activități de servicii anexe extracției (9,7 puncte procentuale), fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice (6,2 puncte procentuale) sau au fost prognozate scăderi importante ale producției industriale și au rezultat reduceri mai puțin pronunțate ale acestora și anume: fabricarea produselor textile (8,6 puncte procentuale), fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor (7,6 puncte procentuale), tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor (6,4 puncte procentuale), alte activități industriale (4,7 puncte procentuale), tăbăcirea și finisarea pieilor (4,6 puncte procentuale), fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (4,0 puncte procentuale).

O situație particulară a fost înregistrată în ceea ce privește repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor, unde diferența dintre creșterea realizată (8,3%) și cea prognozată în intervalul de analiză a fost una pozitivă, și anume 5,1 puncte procentuale.

Totodată, sunt de remarcat mai multe situații distincte în evoluția ramurilor industriale, unele divergente, în primele nouă luni ale anului 2022, comparativ cu perioada ianuarie - septembrie 2021:

Tabel nr. 3 Producția industrială – evoluție pe ramuri în primele nouă luni ale anului

- 9 luni/9 luni din anul anterior -

2022	2021	Ramuri industriale
↑	↑	alte activități industriale
		fabricarea produselor de cocserie
		fabricarea de mașini, utilaje și echipamente
		fabricarea altor mijloace de transport
		industria alimentară
↓	↓	repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor
		tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor
		tăbăcirea și finisarea pieilor
		fabricarea produselor farmaceutice de bază
↓	↑	fabricarea substanțelor și a produselor chimice
		prelucrarea lemnului
		industria metalurgică
		fabricarea de mobilă
		extracția petrolului brut și a gazelor naturale
	↓	↓
alte activități extractive		

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

În primele nouă luni ale anului 2022, producția industrială s-a redus cu 0,9%, comparativ cu perioada similară a anului anterior, în contextul scăderii cererii reale atât pe piața internă, cât și pe cea externă.

Pentru același interval de analiză, cele mai semnificative scăderi au fost înregistrate în ramuri precum: fabricarea substanțelor și produselor chimice (o scădere importantă a producției industriale de 21,1%, avându-se în vedere dificultățile ramurii, în condițiile creșterii continue a prețurilor produselor energetice), prelucrarea lemnului (-11,9%, cauza regăsindu-se în majorările de preț a materiilor prime, comenzile externe reducându-se la 18,7%, la nivelul primelor nouă luni), industria metalurgică (-10,6%, efectul majorării prețurilor produselor energetice fiind vizibil începând din luna aprilie a anului curent și până în prezent), fabricarea de mobilă (-5,1%, în contextul unei scăderi de 10,1% a comenzilor interne în perioada ianuarie- septembrie 2022), extracția petrolului brut și a gazelor naturale (-5,0%).

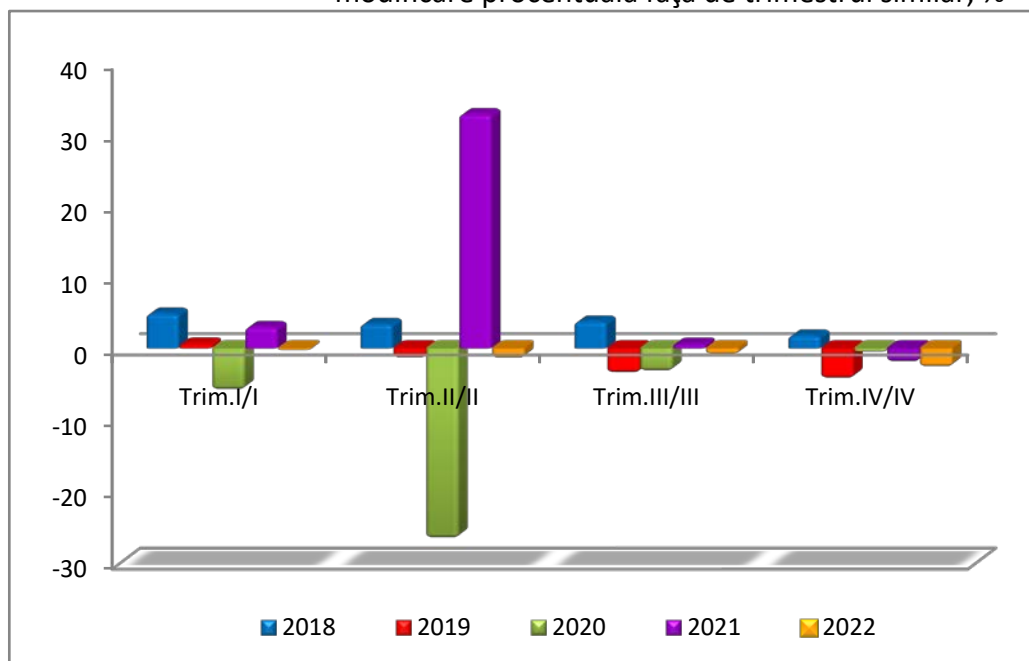
La polul opus, au existat și ramuri industriale care au înregistrat creșteri ale producției, dintre care amintim: reparația, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor (35,8%, pe baza unei creșteri de 48,0% a cererii externe), tipărirea și reproducerea pe suporturi (25,3%, în coroborare cu majorări importante de 34,0% a cererii externe, respectiv de 26,9% a cererii interne), tăbăcirea și finisarea pieilor (23,3%, în contextul majorării importante de 75,0% a cererii interne), alte activități industriale (12,2%)

sau fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din prelucrarea țițeiului (10,2%, ca urmare a majorării de 11,7% a cererii pe piața externă).

Analiza conjuncturală realizată de agenții economici, pentru cel de-al patrulea trimestru al anului curent, estimează o creștere ușoară, de 0,7% a producției industriale, față de trimestrul anterior. În aceste condiții, producția industrială se va diminua cu 2,8%, față de trimestrul similar, iar la nivel de an se estimează o reducere de 1,4%.

Grafic nr. 1 Dinamica volumului producției industriale

- modificare procentuală față de trimestrul similar, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

Din procesul de prelucrare a datelor, în care se au în vedere intervalele de creștere/scădere, cuprinse în chestionarul completat de agenții economici din eșantion și stabilite pentru evoluția din perioada octombrie - decembrie, au rezultat estimări ale producției industriale pentru trimestrul IV al anului curent, comparativ cu perioada corespunzătoare a anului trecut, care ilustrează următoarele evoluții:

- Ramuri pentru care se așteaptă o **scădere mai mare de 15%**:
 - fabricarea substanțelor și a produselor chimice;
 - industria metalurgică;
 - fabricarea articolelor de îmbrăcăminte.
- Ramuri pentru care se așteaptă o **scădere între 15% și 10%**:
 - industria energetică;
 - prelucrarea lemnului;
 - alte activități extractive.

- Ramuri pentru care se așteaptă o **scădere între 10% și 5%**:
 - fabricarea de mobilă;
 - fabricarea altor produse din minerale nemetalice;
 - fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice;
 - fabricarea echipamentelor electrice;
 - industria construcțiilor metalice și a produselor din metal;
 - fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie.
- Ramuri pentru care se așteaptă o **scădere între 5% și 0%**:
 - fabricarea produselor textile;
 - extracția petrolului brut și a gazelor naturale;
 - activități de servicii anexe extracției;
 - fabricarea produselor din tutun;
 - fabricarea altor mijloace de transport;
 - fabricarea băuturilor.
- Ramuri pentru care se așteaptă o **creștere între 0% și 5%**:
 - industria alimentară;
 - alte activități industriale.
- Ramuri pentru care se așteaptă o **creștere între 5 și 10%**:
 - extracția cărbunelui superior și inferior;
 - fabricarea produselor farmaceutice de bază;
 - fabricarea calculatoarelor și a produselor electronice și optice;
 - tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor;
 - extracția minereurilor metalifere.
- Ramuri pentru care se așteaptă o **creștere între 10 și 20%**:
 - fabricarea autovehiculelor de transport rutier;
 - fabricarea de mașini, utilaje și echipamente;
 - fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din prelucrarea țigheului;
 - tăbăcirea și finisarea pieilor.
- Ramuri pentru care se așteaptă o **creștere de peste 20%**:
 - repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor.

*Cifra de
afaceri*

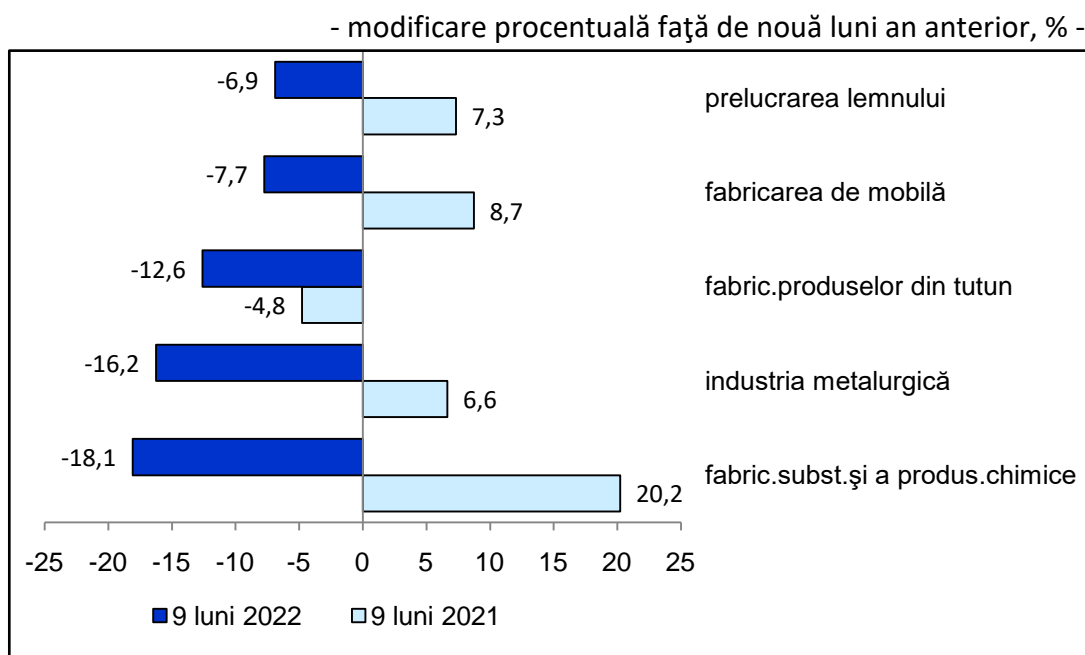
Cifra de afaceri pe total industrie a crescut în termeni nominali cu 26,4% în cadrul celui de-al treilea trimestru al anului 2022 față de perioada similară a anului anterior, în timp ce **în termeni reali** s-a înregistrat o scădere cu 16,1%, influențată de menținerea la valori ridicate a inflației industriale.

Comparația cu trimestrul anterior indică o reducere de 9,1% a cifrei de afaceri pe total industrie, pentru trimestrul III 2022, iar la nivelul primelor nouă luni ale anului curent, față

de perioada ianuarie – septembrie 2021, s-a înregistrat o scădere apropiată de nivelul prognozat în lucrarea anterioară (14,4%, față de 13,9%).

Cele mai pronunțate scăderi ale cererii totale reale, în primele nouă luni, de peste 10%, au fost în sectoare precum: fabricarea substanțelor și a produselor chimice, industria metalurgică sau fabricarea produselor din tutun.

Grafic nr. 2 Dinamica cifrei de afaceri totale în ramurile cu cele mai importante scăderi

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

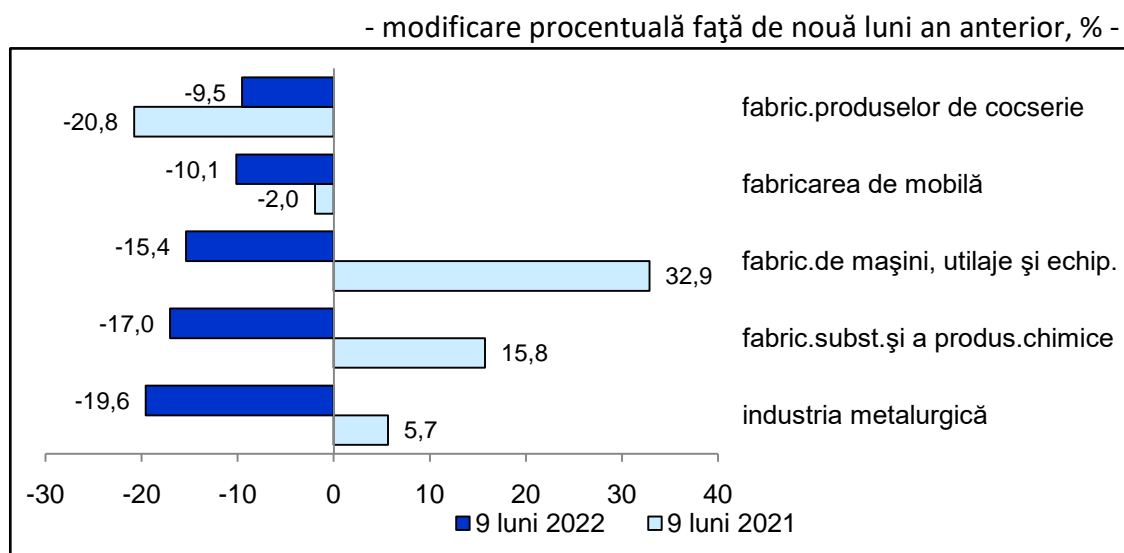
Au existat și creșteri ale volumului cifrei de afaceri totale la nivelul primelor nouă luni ale anului curent, cele mai semnificative fiind în cazul ramurilor: tăbăcirea și finisarea pieilor (31,3%), tipărirea și reproducerea pe suporti a înregistrărilor (27,8%), industria construcțiilor metalice și a produselor din metal (14,5%), fabricarea produselor farmaceutice de bază (13,6%), fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie (10,2%).

În cel de-al patrulea trimestru al anului curent se preconizează, de către agenții economici, o scădere a cererii pe total industrie de 1,6%, față de trimestrul anterior. Aceasta va conduce la o reducere cu 13,2%, față de trimestrul similar al anului 2021, în contextul menținerii ridicate a creșterii prețurilor producției industriale. Astfel, pentru anul 2022 se prevede o scădere de 14,1% a volumului cifrei de afaceri totale, valoare care s-ar situa ușor sub nivelul consemnat pe ansamblul primelor nouă luni.

Volumul cifrei de afaceri din industrie pentru piața internă a înregistrat în trimestrul III 2022 o creștere de 27,2%, în termeni nominali, respectiv o scădere importantă, de 23,8% în termeni reali, față de aceeași perioadă a anului precedent, în contextul procesului inflaționist din sectorul industrial.

Comparativ cu trimestrul anterior, cifra de afaceri internă deflatată s-a micșorat cu 9,5%, iar la nivel de nouă luni, aceasta a scăzut cu 19,9%, valoare ce se apropie de cifra estimată anterior (19,1%).

Grafic nr. 3 Dinamica cifrei de afaceri pentru piața internă în ramurile cu cele mai importante scăderi

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

Astfel, pentru primele nouă luni, față de perioada similară, circa jumătate dintre ramuri au consemnat scăderi în volum ale cifrei de afaceri pe piața internă, unele dintre acestea înregistrând reduceri mai mari de 10%, și anume: industria metalurgică, fabricarea substanțelor și a produselor chimice, fabricarea de mașini, utilaje și echipamente, sau fabricarea de mobilă, sectoare care au consemnat, majoritar, evoluții pozitive în perioada ianuarie – septembrie 2021, cu excepția ultimei ramuri menționate.

De subliniat ar fi și creșterile volumului cifrei de afaceri pentru piața internă înregistrate în anumite sectoare industriale, majorări mai ample fiind evidențiate în cazul următoarelor ramuri: tăbăcirea și finisarea pieilor (75,0%), tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor (26,9%), fabricarea produselor textile (24,8%), industria construcțiilor metalice și a produselor din metal (15,2%), fabricarea produselor farmaceutice de bază (12,5%).

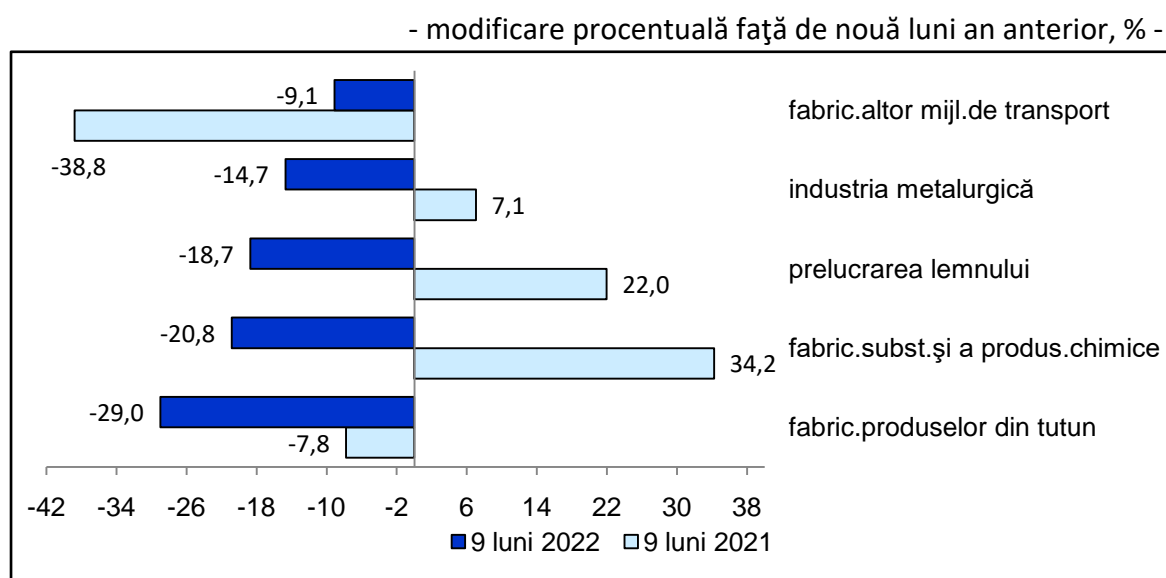
Agenții economici din eșantion estimează pentru cel de-al patrulea trimestru al anului curent o reducere de 3,2% a cererii interne față de trimestrul anterior, dinamică încetinită comparativ cu fenomenul de contracție din trimestrul III (-9,5%). În ceea ce privește raportarea la trimestrul corespunzător din anul trecut, se prevede o scădere de 17,4% a cererii interne, avându-se în vedere continuarea manifestării efectelor creșterii prețurilor producției industriale. La nivelul anului curent se estimează o reducere importantă de 19,3%, cu 0,6 puncte procentuale sub nivelul primelor nouă luni.

Cifra de afaceri din industrie pentru piața externă a consemnat o scădere de 6,3% în trimestrul III 2022 față de trimestrul anterior, evoluție ce a fost estimată la o valoare apropiată în prognoză anterioară, respectiv -7,1%. Comparativ cu perioada corespunzătoare a anului 2021, se poate menționa o majorare cu 2,8% a cererii externe, determinând la nivelul primelor nouă luni o diminuare apropiată de valoarea prognozată în lucrarea precedentă (-0,3%, față de -0,5%).

Pentru perioada ianuarie - septembrie, la nivel de ramuri industriale, circa o treime dintre acestea au înregistrat scăderi ale cifrei de afaceri pentru piața externă, comparativ cu perioada similară, unele depășind pragul de 10%, și anume: fabricarea produselor din tutun, fabricarea substanțelor și a produselor chimice, prelucrarea lemnului sau industria metalurgică.

La polul opus, au fost înregistrate creșteri de peste 20% ale volumului cifrei de afaceri pentru piața externă în sectoare industriale precum: repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor (48,0%), tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor (34,0%), fabricarea băuturilor (33,5%), industria alimentară (20,8%).

Grafic nr. 4 Dinamica cifrei de afaceri pe piața externă în ramurile cu cele mai importante scăderi

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

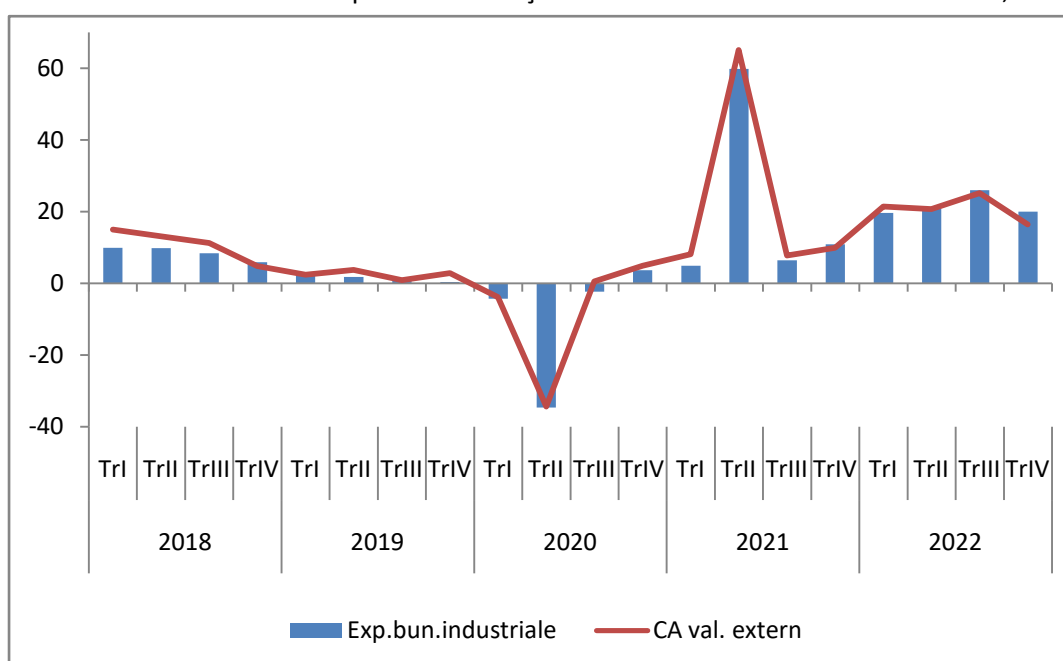
Pentru cel de-al patrulea trimestru al anului curent, conform estimărilor agenților economici, se așteaptă o creștere de 2,3% a volumului cifrei de afaceri pentru piața externă, față de trimestrul anterior, caracteristică tendințelor perioadei analizate. Prin raportarea la trimestrul IV 2021, se prevede o reducere de 1,1% a cererii externe, iar la nivel de an se estimează o scădere marginală de 0,5% pentru acest indicator.

Pentru primul trimestru al anului curent, evoluția cifrei de afaceri externe s-a situat din nou peste ritmul **exporturilor de bunuri**, dar începând cu trimestrul II 2022 exporturile de bunuri au fost superioare ritmului cifrei de afaceri externe, ajungându-se în trimestrul III la un decalaj de 0,8 puncte procentuale, în favoarea exportului de bunuri industriale.

La nivelul celui de-al patrulea trimestru al acestui an, comparativ cu trimestrul corespunzător se estimează un ritm mai mare al exportului de bunuri industriale, cu 3,6 puncte procentuale, față de dinamica valorii cifrei de afaceri pe piața externă, ceea ce ar însemna o anumită reducere a exportului direct de la producători, în favoarea societăților intermediare.

Grafic nr. 5 Evoluția exportului de bunuri industriale și valorii cifrei de afaceri pe piața externă

- modificare procentuală față de trimestrul similar din anul anterior, % -

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

* Dinamica valorii exportului de bunuri industriale s-a calculat din evoluția indicatorului în mld.euro

* Dinamica valorii cifrei de afaceri pe piața externă s-a calculat din valoarea exprimată în lei

Stocurile

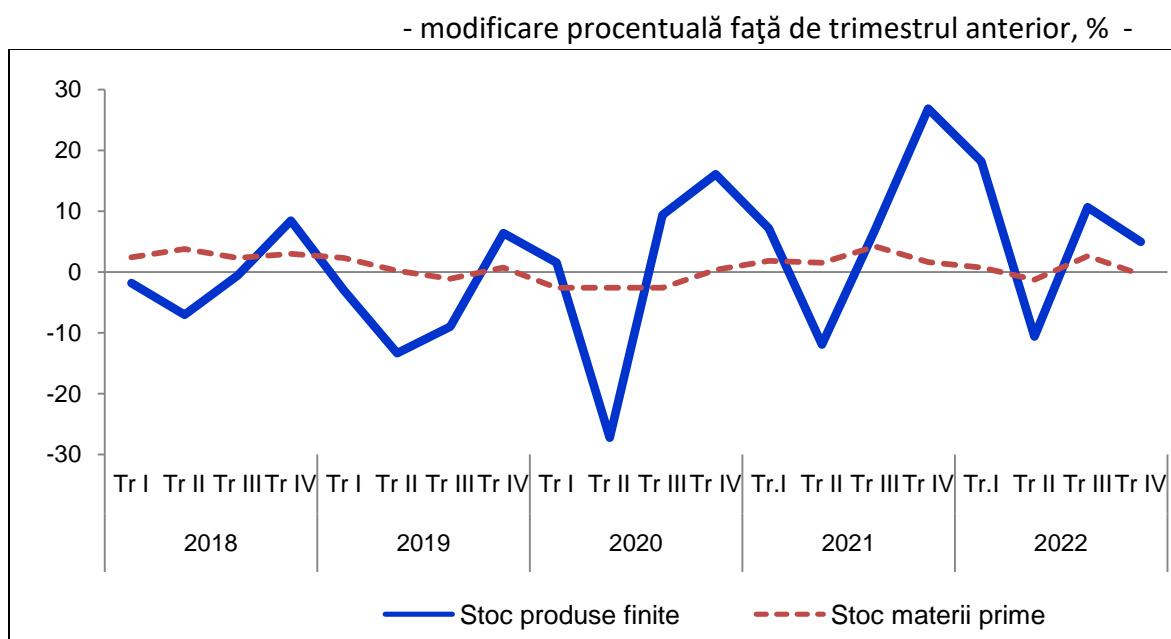
În trimestrul III 2022, **stocurile de produse finite** au crescut atât față de trimestrul anterior (10,6%), cât și față de trimestrul similar al anului 2021 (48,2%) menținându-se trendul crescător început în trimestrul II al anului precedent. Astfel, la nivel de nouă luni, stocurile au crescut cu 44,2%, comparativ cu perioada corespunzătoare a anului 2021.

Agenții economici apreciază că la nivelul celui de-al patrulea trimestru al anului curent stocurile de produse finite vor crește cu 5,0% față de trimestrul anterior. Această dinamică va conduce la o creștere de 22,7% a stocurilor de produse finite pentru trimestrul IV 2022,

comparativ cu perioada similară, valoare care ar atenua panta crescătoare pentru acest indicator în ultimele trei luni ale anului. Astfel, pentru anul 2022 stocurile de produse finite vor fi superioare cu 37,8% valorilor realizate în anul 2021, respectiv cu 6,4 puncte procentuale sub nivelul primelor nouă luni.

În ceea ce privește **evoluția stocurilor de materii prime** în cel de-al patrulea trimestru al acestui an, agenții economici preconizează o scădere ușoară, de 0,42%, față de trimestrul precedent, care ar urma după o creștere a acestora din trimestrul III 2022. Scăderea stocurilor de materii prime, de 0,42%, s-ar datora, în special, reducerilor previzionate în anumite sectoare industriale, cum ar fi: fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din prelucrarea țițeiului (-0,50%), producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă (-0,46%), fabricarea băuturilor (-0,45%), industria metalurgică (-0,32%) sau fabricarea substanțelor și a produselor chimice (-0,31%).

Grafic nr. 6 Evoluția stocurilor de produse finite și materii prime

Sursa: prelucrări CNSP pe baza rezultatelor din ancheta de conjunctură

Gradul de utilizare a capacităților de producție

Eurostat publică, pe baza rezultatelor unei anchete, **evoluția gradului de utilizare a capacităților de producție** în industria prelucrătoare. Sfera de cuprindere diferă de estimările privind gradul de utilizare a capacităților de producție economice din eșantionul CNSP, eșantion în care sunt incluse atât industria extractivă, cât și producția și furnizarea de energie electrică și termică.

Astfel, agenții economici se așteaptă ca pentru trimestrul IV 2022, să se atingă un nivel al gradului de utilizare a capacităților de producție pe total industrie, de 76,8%, în creștere cu 1,5 puncte procentuale față de trimestrul anterior, avându-se în vedere creșteri de

producție în anumite ramuri industriale. Previțiunile Eurostat indică o creștere mai amplă, cu 4,7 puncte procentuale, față de trimestrul anterior, a gradului de utilizare în industria prelucrătoare.

Diferențele dintre estimările agenților economici și previziunile indicate de Eurostat pot fi explicitate de o creștere mai mare a gradului de utilizare a capacităților de producție în industria extractivă, și anume în cazul extracției minereurilor metalifere și în cea ce privește producția și furnizarea de energie electrică.

Tabel nr. 4 Gradul de utilizare a capacităților de producție

- %-

AN	Gradul de utilizare	Trim.I	Trim.II	Trim.III	Trim.IV
2018	Estimări CNSP - total ind.	70,1	80,1	81,0	80,6
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	77,3	74,1	76,0	76,5
2019	Estimări CNSP - total ind.	82,6	82,9	78,7	76,9
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	75,6	73,6	74,5	74,6
2020	Estimări CNSP - total ind.	83,9	70,8	77,1	78,5
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	74,7	71,9	65,9	70,8
2021	Estimări CNSP - total ind.	74,5	79,6	70,8	73,8
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	73,0	73,2	73,4	72,6
2022	Estimări CNSP - total ind.	75,0	74,7	75,3	76,8
	Estimare EUROSTAT – ind. prel.	72,7	71,7	70,5	75,2

Sursa: prelucrări CNSP pe baza rezultatelor din ancheta de conjunctură și Eurostat

Numărul mediu de salariați

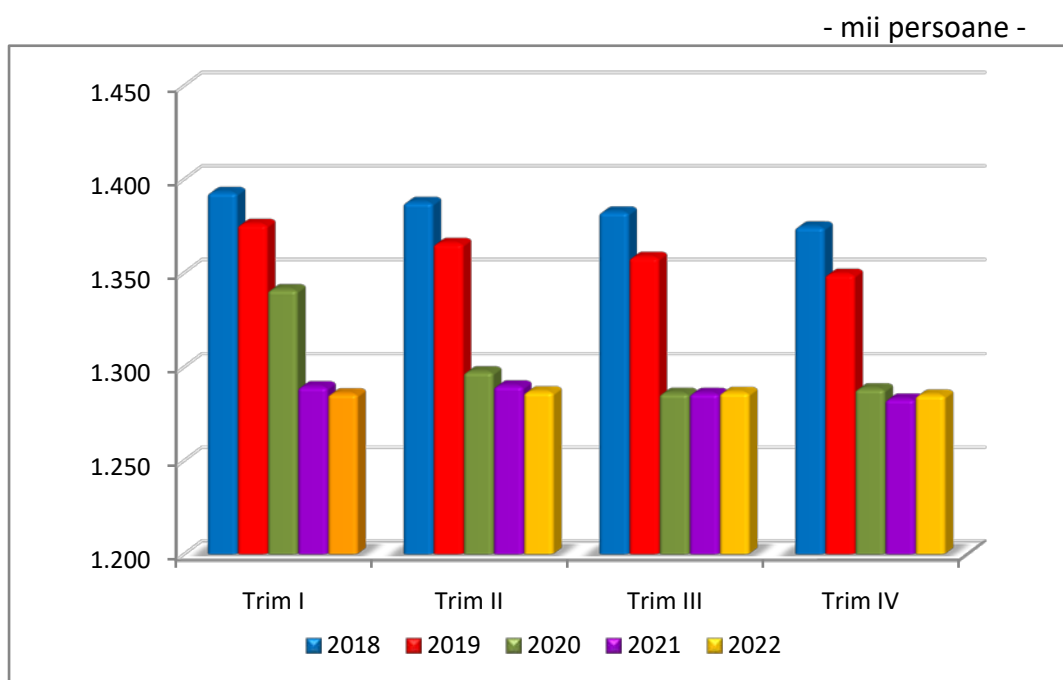
În cel de-al treilea trimestru al anului 2022, **numărul mediu de salariați** a rămas constant, atât față de trimestrul anterior, cât și comparativ cu perioada similară a anului 2021, ceea ce arată o dinamică destul de stabilă a acestui indicator. La nivel de nouă luni, numărul mediu de salariați s-a redus ușor față de perioada ianuarie – septembrie 2021, valoare estimată și în lucrarea precedentă (-0,2%).

Principalele ramuri industriale în care s-au înregistrat scăderi ale numărului de salariați la nivelul primelor nouă luni ale anului curent față de perioada corespunzătoare din anul 2021 au fost: extracția petrolului brut și a gazelor naturale (-8,0%), extracția minereurilor metalifere (-7,4%), extracția cărbunelui superior și inferior (-6,6%), fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (-4,9%), fabricarea autovehiculelor de transport rutier (-3,4%).

Au existat și creșteri ale numărului mediu de salariați din industrie, pentru aceași perioadă de analiză, dintre care putem menționa: fabricarea produselor din tutun (5,6%), fabricarea echipamentelor electrice (4,7%), alte activități industriale (4,7%), industria metalurgică (4,5%), fabricarea hârtiei și a produselor din hârtie (4,1%).

Pe baza datelor transmise de respondenți și a evoluției din primele nouă luni ale anului 2022, agenții economici estimează pentru cel de-al patrulea trimestru o scădere ușoară, cu 0,1%, a numărului de salariați, față de trimestrul anterior, ceea ar reprezenta un număr de circa 1.285 mii persoane, iar comparativ cu trimestrul similar, se așteaptă o creștere ușoară a acestora, și anume, de 0,2%. În aceste condiții, la nivelul anului curent se poate anticipa un număr mediu de salariați pe total industrie cu 0,1% mai mic decât în anul 2021.

Grafic nr. 7 Evoluția numărului mediu de salariați din industrie

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

Pentru trimestrul IV 2022 - rezultatele din ancheta de conjunctură

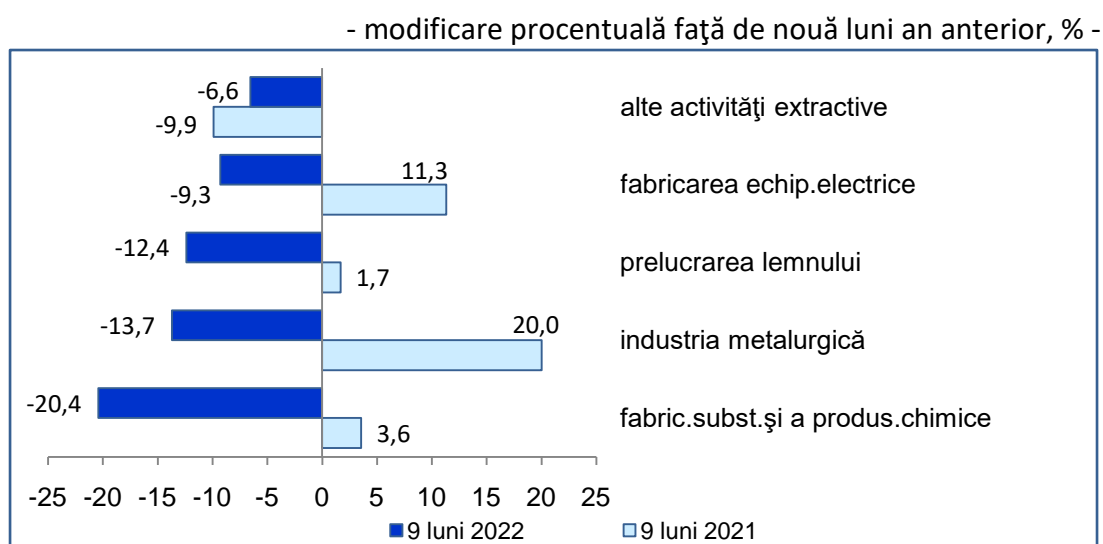
Astfel, mai mult de jumătate dintre ramurile industriale vor înregistra scăderi ale numărului de salariați la nivelul celui de-al patrulea trimestru al anului curent față de trimestrul anterior, reduceri de personal mai mari de 1% regăsindu-se în sectoare afectate într-o măsură mai mare de restrângerea activității, cum ar fi: extracția cărbunelui superior și inferior (-3,8%), extracția minereurilor metalifere (-2,8%), fabricarea substanțelor și a produselor chimice (-2,0%), alte activități industriale (-1,6%), fabricarea băuturilor (-1,5%), fabricarea articolelor de îmbrăcăminte (-1,2%).

Pentru o treime din ramurile industriale se așteaptă, în aceeași perioadă de analiză, creșteri ale numărului de salariați, iar pentru câteva sectoare majorările de personal pot depăși 0,5%, și anume: producția și furnizarea de energie electrică și termică (1,0%), fabricarea produselor farmaceutice de bază (0,7%), fabricarea calculatoarelor (0,7%), industria alimentară (0,7%), fabricarea autovehiculelor de transport rutier (0,7%).

În condițiile în care datele statistice indică o scădere de 3,0% a producției industriale și o menținere constantă a numărului de salariați din industrie în perioada iulie-septembrie 2022, comparativ cu trimestrul anterior, s-a înregistrat o diminuare de 2,9% a **productivității muncii**. Comparativ cu trimestrul III 2021, se poate consemna o reducere de 1,4% a productivității muncii, iar la nivel de nouă luni s-a înregistrat o micșorare de 1,1% pentru acest indicator.

Ramurile industriale în care s-au înregistrat scăderi ale productivității muncii la nivelul primelor nouă luni ale anului 2022, comparativ cu perioada similară din anul trecut, reprezintă jumătate din ramurile industriale, dintre acestea evidențiindu-se următoarele sectoare: fabricarea substanțelor și a produselor chimice (-20,4%), industria metalurgică (-13,7%), prelucrarea lemnului (-12,4%), fabricarea echipamentelor electrice (-9,3%), alte activități extractive (-6,6%).

Grafic nr. 8 Evoluția productivității muncii în ramurile cu cele mai importante scăderi

Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS

Pentru aceeași perioadă de analiză, se pot menționa și creșteri ale productivității muncii, dintre care putem aminti: repararea, întreținerea și instalarea mașinilor și echipamentelor (36,4%), tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor (25,2%), tăbăcirea și finisarea pieilor (20,0%), fabricarea produselor de cocserie (13,5%), fabricarea altor mijloace de transport (10,7%).

În cel de-al patrulea trimestru al anului curent, în condițiile unei creșteri ușoare a volumului producției industriale (0,7%) și a diminuării cu 0,1%, a numărului de salariați din industrie, se prognozează o majorare de 0,8% a productivității muncii, față de trimestrul anterior din anul 2022. Comparativ cu perioadă similară, se prevăd, atât la nivelul trimestrului IV, cât și la nivelul întregului an scăderi ale productivității muncii de 2,9%, respectiv 1,3%.

Costul unitar cu forța de muncă

În cel de-al treilea trimestru al anului 2022, **costul unitar cu forța de muncă în industrie** a crescut cu 5,8% față de trimestrul anterior, pe fondul unei majorări de 2,7% a câștigului salarial mediu net și o scădere a productivității muncii de 2,9%. Comparativ cu trimestrul corespunzător din anul precedent, costul unitar s-a majorat cu 18,2%, iar la nivel de nouă luni a crescut cu 14,9%, în contextul majorării de 13,5% pentru câștigurile salariale.

La nivelul celui de-al patrulea trimestru al anului 2022, agenții economici se așteaptă la o dinamică superioară, de 5,1%, a costului unitar cu forța de muncă față de trimestrul anterior. Comparativ cu trimestrul corespunzător al anului 2021, costul unitar cu forța de muncă va crește în trimestrul IV 2022, cu 20,3%, în contextul unei posibile majorări salariale de 16,8%, respectiv o scădere anticipată a productivității muncii (-2,9%).

În aceste condiții, în anul 2022, creșterea costului unitar cu forța de muncă va fi de 15,9%, avându-se în vedere o reducere de 1,3% a productivității muncii, și o creștere salarială posibilă de 14,4%.

Prețurile producției industriale

În ceea ce privește **prețurile producției industriale**, în cel de-al treilea trimestru al anului 2022 s-a înregistrat o creștere importantă a acestora, și anume de peste 50%, comparativ cu trimestrul similar al anului trecut, pe seama majorărilor de 66,98% a componentei interne, și de 21,85% a celei externe.

Pentru primele nouă luni, prețurile de producție per total s-au majorat cu 48,12%, pe fondul ascensiunii prețurilor industriale pe piața internă (62,88%). Astfel, au avut loc majorări semnificative pentru prețurile de producție pe total, sub presiunea creșterii prețurilor unor materii prime și produse energetice și anume: extracția petrolului brut și a gazelor naturale (195,85%), sectorul de producție și furnizare de energie electrică și termică (159,95%), fabricarea produselor de cocserie (90,64% - induse, în special, de creșterea cotațiilor internaționale la țiței), fabricarea substanțelor și a produselor chimice (48,29%), industria metalurgică (40,63%, în contextul majorărilor internaționale ale prețurilor la oțeluri și produse derivate).

Pe baza estimărilor agenților economici din sectorul industrial, se așteaptă ca în cel de-al patrulea trimestru al anului curent costurile de producție să continue să evolueze într-un ritm ascendent. În acest context se estimează un nivel ridicat al prețurilor producției industriale, comparativ cu trimestrul similar, dar într-un ritm de creștere mai redus (37,7%) determinat atât de majorările de pe piața internă (47,6%), cât și pe cea externă (17,7%).

La nivel de an, prețurile producției industriale vor crește cu circa 45%, comparativ cu anul 2021, pe fondul majorării cu 58,4% a prețurilor pe piața internă.

Tabel nr. 5 Evoluția prețurilor producției industriale

- modificare procentuală față de trimestrul similar, % -

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
2018	3,9	5,2	5,8	5,2
2019	4,6	4,6	3,5	3,2
2020	2,7	-1,4	-0,8	-0,5
2021	2,3	10,0	16,4	30,8
2022	46,2	47,3	50,6	37,7

*Sursa: prelucrări CNSP pe baza datelor INS;**Pentru trimestrul IV 2022 - rezultatele din ancheta de conjunctură***Volumul creditelor**

În urma prelucrării datelor din sondajul de conjunctură pentru sectorul industrial, în cel de-al patrulea trimestru al anului curent față de trimestrul III 2022, agenții economici estimează o creștere ușoară, de 0,7% pentru **volumul creditelor acordate agenților economici** din industrie și, respectiv, o scădere de 0,4% a **volumului creditelor restante**.

În ceea ce privește ponderea creditelor restante în total credite, se apreciază ca acestea să își mențină tendința de scădere manifestată în anul 2021 și în primele nouă luni ale anului 2022. Astfel, în cel de-al patrulea trimestru al acestui an, ponderea creditelor restante se așteaptă să se situeze la 1,4%, sub valoarea de 1,5%, atinsă la nivelul trimestrului III 2022.

Tabel nr. 6 Ponderea creditelor restante în total credite

- % -

	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
2018	4,0	3,4	3,2	3,0
2019	3,0	2,8	2,8	2,5
2020	2,5	2,5	2,4	2,2
2021	2,1	2,0	1,9	1,8
2022	1,7	1,6	1,5	1,4

*Sursa: prelucrări CNSP**Pentru trimestrul IV 2022 - rezultatele din ancheta de conjunctură*

*

*

*

Metodologie

Comisia Națională de Strategie și Prognoză (CNSP) realizează trimestrial o **Anchetă economică de conjunctură** în sectorul industrial, care, pe baza răspunsurilor agenților economici intervievați referitor la nivelul producției industriale, a comenzilor, stocurilor și prețurilor, poate contribui la fundamentarea de prognoze pe termen scurt. Ancheta se bazează pe un eșantion de agenți economici (selecția de CNSP din bilanțurile contabile depuse la Ministerul Finanțelor) care răspund la un chestionar elaborat în cadrul direcțiilor de specialitate ale instituției.

Eșantionul este alcătuit după o metodologie bine determinată, bazată pe metoda de sondaj pe grupe de natură stratificată la care s-a ținut cont de dimensiunile întreprinderii (număr de personal), ponderea grupei în producția ramurii industriale și ponderea ramurii în total producție industrială. Pentru anchetele de conjunctură realizate în anul 2022 s-a stabilit un eșantion de 455 agenți economici din sectorul industrial, fiind rezultatul unei rate de sondaj de 14,3% și un grad de acoperire de circa 61%.

Spre deosebire de celelalte sondaje pe termen scurt (sondaje realizate de Institutul Național de Statistică și Banca Națională a României) care au la bază aprecierea de către cei intervievați a tendinței de evoluție, prin încadrarea sa în categorii ca ascendent, stabilitate, descendent, operându-se cu solduri conjuncturale, prezenta anchetă abordează încadrarea evoluției fiecărui indicator în plafoane de creștere/descreștere prestabilite, permițând astfel o cuantificare sub formă de procent a tendințelor viitoare. Intervalele luate în considerare ca fiind posibile pentru creștere sau scădere, sunt stabilite avându-se în vedere evoluțiile recente și cele viitoare ale unor parametri.

Principiul de calcul folosit la dezvoltarea anchetelor conjuncturale în cadrul CNSP are la bază metoda ponderărilor succesive, care ține seama de modificările structurale ale producției, stocurilor sau comenzilor, folosindu-se vectori de coeficienți calculați trimestrial care corectează datele de început de an. Pentru o evaluare complexă a opiniei agenților economici, rezultatele anchetei sunt comparate cu realizările din perioadele anterioare, fie cele publicate de INSSE, fie cele din anchetele de conjunctură precedente, după cum se specifică la fiecare indicator.